

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ NR 4
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ

Rok szkolny 2019/2020

I. Podstawy prawne do opracowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 poz. 382)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002r. Nr 11 poz.109 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
6. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. z 2011 nr 231 poz. 1375)
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
9. Rozporządzenie MEN z dnia 19 czerwca 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz zmieniające z dnia 31 stycznia 2002 roku.
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
12. Statut Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Rrudzie Śląskiej
13. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).

15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.

Zespół Szkół nr 4 w Rudzie Śląskiej jest szkołą bezpieczną i przyjazną dla uczniów i ich rodziców. Ważna jest dla Nas życzliwa atmosfera, partnerstwo we współpracy, wzajemny szacunek, respektowanie zasad demokracji oraz dbałość o bezpieczeństwo uczniów. Kształtujemy w uczniach postawy, które sprzyjają ich wszechstronnemu rozwojowi. Indywidualne podejście do ucznia oraz wspieranie jego rozwoju pozwala z jednej strony odkrywać i realizować uczniowskie pasje, z drugiej wyrównywać szanse edukacyjne. Gwarantujemy wysoki poziom nauczania, pozwalający dobrze przygotować naszego absolwenta do dalszych etapów kształcenia. Zapewniamy bogatą ofertę zajęć dodatkowych.

Doskonaląc się zawodowo, zdobywamy nowoczesną wiedzę i doświadczenie, gwarantujące osiągnięcie wytyczonych celów. Głównym celem naszej pracy jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze: psychicznym, społecznym, duchowym i fizycznym. Dostrzegając problemy wychowawcze i dydaktyczne naszych uczniów, we współpracy z rodzicami poszukujemy rozwiązań satysfakcjonujących wszystkich członków szkolnej społeczności. Współpracujemy w tym zakresie z instytucjami oświatowymi, wychowawczymi i kulturalnymi. Nowoczesna baza dydaktyczna i sportowa zapewnia odpowiednie warunki do realizacji przyjętych zadań szkoły.

II. Misja szkoły

Misją szkoły jest aktywne i profesjonalne współdziałanie z rodzicami uczniów w procesie wychowawczym. Dążymy do wychowania młodzieży tolerancyjnej, otwartej na świat i zdobywanie wiedzy. Kształtujemy w uczniach poszanowanie ojczystej tradycji i kultury oraz uczymy szacunku do innych kultur. Nasza placówka stoi też przed wyzwaniem kształcenia uczniów cudzoziemskich, którzy w tym roku pojawili się szkole. Uczymy podejmowania przemyślanych decyzji i wyborów związanych z kolejnymi etapami edukacyjnymi. Zwracamy szczególną uwagę na przygotowanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystywania w życiu mediów. Ponadto szkoła ma ściśle współpracować z bliższym i dalszym otoczeniem działając dla dobra społeczności szkolnej i lokalnej.

Szkoła ma kształcić uczniów, którzy będą dobrze przygotowani do wejścia na rynek pracy. Nadrzędnym celem w prowadzeniu szkoły we współczesnych latach jest, aby zarządzać nią tak, aby ze szkoły jako instytucji makrostrukturalnego przekazu i wychowania stała się szkołą wyrastającą ze społeczności lokalnej, jej służącej i dostosowanej do jej potrzeb. Zatem innym słowem należy tak zarządzać placówką, aby uczynić ją ze SZKOŁY PAŃSTWOWEJ w SZKOŁĘ LOKALNĄ.

III. Wizja Szkoły

W naszej szkole dążymy do wychowania uczniów na świadomych i pełnoprawnych członków społeczności lokalnej oraz obywateli RP. Uczymy ich kochać, szanować i żyć kulturą i tradycjami Narodu Polskiego oraz Śląska. Jednocześnie stwarzamy w szkole atmosferę tolerancji i otwartości. Kształcimy i wychowujemy uczniów którzy w przyszłości wykażą się wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do funkcjonowania na kolejnych etapach edukacyjnych i w życiu dorosłym, w warunkach gospodarki rynkowej. Szkoła się rozwija, wprowadza do swojej oferty nowe kierunki kształcenia zawodowego, a także na bieżąco uatrakcyjnia proces dydaktyczny poprzez oferowanie uczniom ciekawych zajęć pozalekcyjnych realizowanych również w ramach projektów unijnych.

IV. Model Absolwenta

Absolwent naszej szkoły będzie kierował się w życiu: uczciwością wobec siebie i otoczenia, wiarygodnością i odpowiedzialnością w realizowanych działaniach. Cechować go będzie wytrwałość i poczucie własnej wartości oraz tolerancja i poszanowanie godności drugiego człowieka. Charakteryzuje go ciekawość poznawcza oraz otwartość na samodoskonalenie poprzez ustawiczne kształcenie. Zna swoje słabe strony i pracuje nad nimi. W życiu dorosłym jest kreatywny i przedsiębiorczy w podejmowanych działaniach, uczestniczy w życiu kulturalnym, jest świadomym odbiorcą i użytkownikiem mediów, podejmuje samodzielne inicjatywy oraz potrafi pracować w zespole, realizując wspólne projekty i zadania. Wyróżnia się wysoką kulturą osobistą. Jest świadomy swoich praw i praw innych ludzi. Jest dobrze przygotowany do samodzielnego i dojrzałego funkcjonowania na rynku pracy.

V. Szkoła a wychowanie

Wychowanie to proces rozwijania zalet moralnych, intelektualnych, artystycznych i fizycznych, które dziecko posiada w stanie potencjalnym. Wychowanie jest planowanym i świadomym działaniem ukierunkowanym na kształtowanie osobowości człowieka. Działanie to realizowane jest nie tylko przez samą szkołę, ale również przez rodziców i samych uczniów.

Każdy nauczyciel realizując program nauczania swojego przedmiotu jest jednocześnie przekazicielem wartości postaw pożądanych w danej społeczności i rzecznikiem praw każdego ucznia. W obecnej sytuacji oświatowej wzrasta rola wychowawcy, który powinien być dla ucznia liderem, doradcą i przyjacielem. Nauczyciel nie tylko musi nauczać, lecz wychowywać i jednocześnie do każdego ucznia podchodzić indywidualnie mając na uwadze wrażliwą i nadmiernie pobudliwą naturę ucznia. Sukces w procesie wychowawczym jest możliwy wówczas, gdy działania wychowawcze obejmują wszystkie sfery życia człowieka. W świetle tych założeń Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły ujmuje wychowanka w sposób integralny, a wychowanie obejmuje sferę: intelektualną, społeczną, emocjonalną, duchową i fizyczną. Chcemy umożliwić naszym uczniom wszechstronny rozwój. Dążymy do tego, aby młodzi ludzie kierowali się dobrem drugiego człowieka oraz szukali

celu i sensu własnego życia. Podstawą Programu Wychowawczo-Profilaktycznego naszej szkoły jest założenie, że pierwszymi wychowawcami dziecka są jego rodzice. Rola szkoły polega zatem na wspieraniu rodziców w realizacji ich zadań wychowawczych, tak aby umożliwić uczniom przyjmowanie odpowiedzialności za własne życie, zdrowie i rozwój osobowy.

VI. Zadania ogólne szkoły jako środowiska wychowawczego:

1. Zapewnienie środowiska wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze fizycznym, emocjonalnym, intelektualnym, duchowym i społecznym. Kształtowanie właściwych wartości i postaw.
2. Zapewnienie pomocy psychologiczno- pedagogicznej i indywidualnej opieki wychowawczej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz rodzicom, których oddziaływania wychowawcze z różnych względów są niewystarczające lub ograniczone.
3. Kształcenie świadomości życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów, jak i całej edukacji. Zwrócenie uwagi na kompetencje informatyczne i zawodowe. Umiejętność odnalezienia się uczniów podczas staży zagranicznych.
4. Godne i uroczyste uczczenie Rocznicy 100-lecia Powstań Śląskich oraz zachęta do bycia świadomym obywatelem. Odwołanie się do korzeni narodowych i promowanie postaw patriotycznych.
5. Uczenie szacunku dla dobra wspólnego, jako postawy życia w społeczności lokalnej i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
6. Wdrażanie uczniów do samodzielności; pomaganie im w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji i przygotowanie do aktywnego udziału w życiu społecznym. Promowanie proaktywności i kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami. Akcentowanie kreatywności i przedsiębiorczości.
7. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji oraz dbanie o dobry klimat szkoły.

8. Stwarzanie możliwości dla działań na rzecz środowiska lokalnego i promowanie postaw prospołecznych. Nadanie właściwych struktur organizacyjnych działaniom wolontariatu w szkole.
9. Podejmowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w Internecie oraz odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych.
10. Wdrażanie uczniów do kreatywnego i samodzielnego pełnienia ról społecznych.
11. Uczenie akceptacji oraz tolerancji wobec drugiego człowieka, poszanowanie odmienności kulturowych i otwarcie na uczniów cudzoziemskich.
12. Dalsze promowanie zdrowego stylu życia i pozytywnych postaw.
13. Kontynuacja profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, z akcentem na zjawiska nikotynizmu i alkoholizmu oraz profilaktyki uzależnień behawioralnych.

VII. Główne cele i zadania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 4 w Rudzie Śląskiej opisuje w sposób całościowy treści i zadania zmierzające do wszechstronnego rozwoju ucznia. Realizując go, szkoła wspiera ucznia w zdobywaniu wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnowartościowego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zdolności bezpiecznego funkcjonowania w świecie.

W programie uwzględniono specyfikę wiekową uczniów naszej szkoły oraz ich potrzeby rozwojowe. Założono, że najważniejsze są:

1. Umiejętne towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju i stwarzanie mu wartościowego środowiska wychowawczego.
2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny z pełnym uznaniem zasady, że największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice.
3. Prowadzenie do pełnego rozwoju osobowego, do bycia człowiekiem o wysokim morale umiejącym współżyć z innymi i żyć dla innych.
4. Podejmowanie działań uprzedzających, mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych ze wszelkiego rodzaju substancjami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami behawioralnymi.

5. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami-wychowują swoją osobowością oraz postawą.

Potrzeby uczniów z zakresu wychowania i profilaktyki diagnozowane są corocznie na podstawie rozmów indywidualnych prowadzonych z: uczniami, rodzicami, nauczycielami, sprawozdań wychowawców, ankiet. Na bieżąco prowadzone są obserwacje zachowań uczniów na lekcjach, przerwach, zajęciach indywidualnych, imprezach pozaszkolnych i szkolnych, wycieczkach. Wciąż podlegają analizie sukcesy i niepowodzenia szkolne, a w szczególności po zakończeniu semestru. Analizowane są interwencje wychowawcze, opisane w dzienniku (korespondencja z rodzicami, uwagi o uczniach), protokołach posiedzeń RP i dokumentach pedagoga i psychologa. W ramach potrzeb przeprowadzane są dodatkowe ankiety.

VIII. Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Program odpowiada na realne potrzeby ucznia. Uczniowie w szkole mają możliwość rozwoju wszystkich sfer osobowości, uczą się w sposób prawidłowy zaspakajać swoje potrzeby, nabywają umiejętności, które pomagają w wytyczeniu i realizowaniu własnej drogi życiowej. Nauczyciele we współpracy z rodzicami i wieloma instytucjami zewnętrznymi, wspomagają rozwój osobowy ucznia we wszystkich sferach:

- o fizycznej
- o emocjonalnej
- o intelektualnej
- o duchowej
- o społecznej

Działania podejmowane w ramach programu zmierzają do tego, aby uczniowie:

1. Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.

2. Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno z poszczególnych przedmiotów szkolnych jak i całej edukacji na danym etapie kształcenia.
3. Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra własnego, jak i z uwzględnieniem dobra innych: byli odpowiedzialni za siebie i swoje zachowania wobec innych, za godność własną i innych.
4. Poprzez poszukiwanie, odkrywanie, dążenie do rzetelnej pracy osiągnęli wielkie cele życiowe i wartości ważne dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
5. Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie i społeczności lokalnej – postawy prospołeczne, angażowanie w wolontariat.
6. Doceniali tradycję i korzystali z przekazu dziedzictwa kulturowego oraz przedstawiali postawy patriotyczne. Godnie uczcili Rocznicę 100-lecia Powstań Śląskich.
7. Przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
8. Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć wspólnotę nauczycieli i uczniów.
9. W efekcie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych uczniowie będą posiadali wiedzę i umiejętności na miarę swoich możliwości, pozwalające im na kontynuowanie dalszej edukacji wykonywali sumiennie swoje obowiązki, potrafili zgodnie współpracować w zespole, szanując pracę swoją i innych. Potrafili zaplanować własną ścieżkę kariery.
10. Szanowali zdrowie własne i innych.
11. Potrafili się właściwie zachować w różnych miejscach, sytuacjach i okolicznościach. Także w środowisku międzynarodowym: podczas staży zawodowych i po skończeniu szkoły.
12. Posiadali umiejętności właściwego korzystania z Internetu oraz odpowiedzialnego prezentowania swojego wizerunku w sieci, szczególnie na forach społecznościowych.

13. Rozwijali osobiste zainteresowania, indywidualne potrzeby i zdolności. Brali odpowiedzialność za siebie i swoją edukację.
14. Byli przygotowani do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także ponoszenia konsekwencji nieudanych wyborów.
15. Umieli dbać o zdrowie swoje i bliskich a także o środowisko naturalne. Unikali zachowań ryzykownych i niebezpiecznych.
16. Byli wyposażeni w system wartości, którego istotnym elementem jest szacunek dla siebie i drugiego człowieka, tolerancja dla odmiennych poglądów, wyznań i kultur.
17. Rozpoznawali swoje predyspozycje zawodowe, planowali swój rozwój i doskonalili się w wybranym już kierunku.
18. Byli wyposażeni w odpowiedni zasób wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania wszelkiego rodzaju substancji psychoaktywnych oraz odpowiedzialności prawnej za stosowanie tych używek. Świadomie podchodzili do zagrożeń, jakie niosą z sobą substancje psychoaktywne.
19. Zdawali sobie sprawę z zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi.

IX. Strategia działań wychowawczo-profilaktycznych

1. Diagnoza uczniów, rodziców i środowiska lokalnego dotycząca rozpoznania potrzeb i zasobów szkoły – celem opracowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Spotkania z wychowawcami, z rodzicami, badanie ankietowe, obserwacja, wywiad.
 - a. Zdiagnozowanie aktualnej sytuacji wychowawczej w szkole – określenie zasobów oraz obszarów wymagających poprawy.
 - b. Wybór priorytetów oraz określenie celów poszczególnych działań.
 - c. Ewaluacja programu.
2. Diagnoza sytuacji ucznia podstawą do skutecznych działań wychowawczych.
 - a. Warunkiem skuteczności działań wychowawczych jest rzetelne rozpoznawanie sytuacji wychowanka.

3. Diagnozowanie pojedynczego ucznia z klasy obejmuje gromadzenie informacji opisujących ogół czynników organicznych i psychicznych dających mu szansę lub zagrażających jego rozwojowi:
 - a. Zapoznanie się z dokumentacją lekarską informującą o stanie zdrowia ucznia, ewentualnych zaburzeniach w jego funkcjonowaniu, schorzeniach i trwałych defektach.
 - b. Zapoznanie się z dokumentacją dostarczoną z PP-P i adekwatne do potrzeby udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - c. Poznanie różnych cech temperamentu oraz tych postaw, które utrudniają lub ułatwiają nawiązywanie kontaktów interpersonalnych, a także prawidłowe funkcjonowanie społeczne.
 - d. Zdobywanie informacji o elementach osobowości determinującej proces uczenia się, takich jak: inteligencja, pamięć, zdolność do koncentracji itp.
 - e. Rozpoznawanie zainteresowań, uzdolnień, preferencji oraz hierarchii potrzeb jako elementów pozwalających na budowanie wewnętrznych motywacji do samorozwoju (samokształcenia).
 - f. Udzielenie wsparcia uczniowi z problemami dydaktycznymi lub wychowawczymi.

4. Diagnozowanie zbiorowości uczniów klasy jako grupy społecznej.
 - a. Rozpoznawanie pozycji poszczególnych uczniów w strukturze społecznej klasy we wstępnej fazie kształtowania się społeczności klasowej.
 - b. Obserwowanie kolejnych faz procesu przekształcania się grupy formalnej w „paczkę” dobrych kolegów.
 - c. Pozyskiwanie informacji o ustalających się rolach (lub ewentualnej ich dynamice) w grupie klasowej w tym przywódcy lub „kozła ofiarnego” czy „błazna klasowego”.
 - d. Dokonywanie badań pozwalających na określenie struktury grupy i jej dynamiki.

5. Diagnozowanie elementów środowiska społeczno-kulturowego ucznia (jego rodziny, przyjaciół, środowiska lokalnego).

- a. Zapoznanie się z sytuacją rodzinną ucznia (stan materialny, formalno-prawny, kulturalny, dot. kraju pochodzenia).
- b. Poznanie indywidualnego warsztatu pracy domowej ucznia (warunków lokalnych, wyposażenia, organizacji życia rodziny).
- c. Pozyskiwanie informacji o rodzaju grupy koleżeńskiej, ewentualnej przynależności do grup subkulturowych, ruchów społecznych i innych ugrupowań młodzieżowych (np. kibiców, fanów, itp.).
- d. Rozpoznawanie ewentualnych wpływów negatywnych lub pozytywnych środowiska lokalnego (np. osiedle o różnej infrastrukturze kulturowej).

X. Sposoby realizacji programu

1. Realizacja tematyki na godzinach wychowawczych.
2. Kontakty z rodzicami-zebrania, wywiadówki, konsultacje, rozmowy, itp.
3. Współpraca z instytucjami wspomagającymi wychowanie.
4. Współdziałanie z Samorządem Uczniowskim i samorządami klasowymi uczniów.
5. Współdziałanie całej społeczności szkolnej uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi w zakresie przestrzegania regulaminów wg Statutu Szkoły.
6. Programowanie tematyki wychowawczej poprzez gazetki w gablotach, plakaty, literaturę, prasę, ulotki, filmy, wyjścia na spektakle, udział w pracach organizacjach młodzieżowych na terenie miasta, wycieczki, wolontariat i inne.

XI. Odpowiedzialni za realizację programu

Dyrekcja	Dbą o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole.
-----------------	--

	<p>Współpracuje z Samorządem Szkolnym i Radą Wolontariatu.</p> <p>Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.</p> <p>Organizuje szkolenia dla nauczycieli.</p> <p>Wspiera doskonalących się nauczycieli.</p> <p>Dbą o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom, jak i pracownikom.</p> <p>Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole.</p> <p>Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktyczno- wychowawczych.</p> <p>Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów.</p> <p>Wspiera finansowo i organizacyjne działania profilaktyczne w środowisku szkolnym.</p>
Pedagog szkolny	<p>Diagnostuje problemy wychowawcze w szkole.</p> <p>Pełni indywidualną opiekę pedagogiczną nad uczniami i udziela wsparcia uczniom, którzy padli ofiarą przemocy i przestępczości w szkole i poza nią.</p> <p>Wspiera wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych.</p> <p>Wspiera dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych.</p> <p>Współpracuje z policją, sądem rodzinnym, kuratorami i innymi instytucjami (w razie zaistniałej potrzeby).</p> <p>Współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci szczególnie z rodzin patologicznych i zaniedbanych środowiskowo.</p> <p>Poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych.</p> <p>Systematycznie prowadzi pedagogizację rodziców i uczniów w różnych formach.</p>
Psycholog	<p>Wspiera oddziaływania profilaktyczne i wychowawcze szkoły oraz współpracuje w tym zakresie z: Dyrektorem,</p>

szkolny	<p>pedagogiem, wychowawcami i nauczycielami.</p> <p>Prowadzi edukację prozdrowotną i promocję zdrowia wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.</p> <p>Wspiera rozwój osobowości uczniów wymagających szczególnej opieki, uczniów zdolnych oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.</p> <p>Udziela pomocy wychowawcom, nauczycielom i rodzicom w ich oddziaływaniach opiekuńczych i wychowawczych.</p> <p>Planuje i koordynuje zadania realizowane przez szkołę w zakresie wyboru przez uczniów dalszego kierunku kształcenia i odnalezienia się na rynku pracy.</p> <p>Udziela różnych form pomocy psychologicznej: uczniom, nauczycielom i rodzicom.</p> <p>Przeprowadza interwencje terapeutyczne w sprawach związanych z traumatycznymi wydarzeniami i zaburzonym funkcjonowaniem psychospołecznym.</p> <p>Pomaga w kształtowaniu konstruktywnych postaw wobec siebie, innych i świata oraz odnajdywaniu własnego systemu wartości</p>
Nauczyciele	<p>Odpowiadają za życie zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie wycieczek, wyjść itp.</p> <p>Udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów.</p> <p>Mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego.</p> <p>Mają obowiązek współpracy z kuratorami sądowymi, policją, opieką społeczną (w przypadku zgłoszenia przez w/w instytucje takiej potrzeby).</p> <p>Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania.</p> <p>Na zajęciach lekcyjnych mają obowiązek dostosowania wymagań do możliwości ucznia w oparciu o opinię lub</p>

	<p>orzeczenie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.</p> <p>Kształcą i wychowują dzieci w atmosferze szacunku dla każdego człowieka.</p>
Zespół Wychowawczy	<p>W celu koordynacji oddziaływań wychowawczych tworzy się Zespół Wychowawczy składający się z wychowawców i innych nauczycieli.</p> <p>W skład zespołu wchodzi zawsze pedagog lub psycholog szkolny, wychowawca a w ramach potrzeb dyrektor/wicedyrektor.</p> <p>Zespół Wychowawczy podejmuje następujące działania:</p> <p>Analizuje i diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole,</p> <p>Inspiruje i upowszechnia nowe formy i metody pracy wychowawczej,</p> <p>Współpracuje z wychowawcami klas w zakresie ich działań wychowawczych,</p> <p>Otacza opieką młodych wychowawców,</p> <p>Przygotowuje i wdraża do realizacji programy profilaktyczne i program wychowawczo-profilaktyczny</p> <p>Ewaluacje działań wychowawczych i opiekuńczych w szkole.</p>
Wychowawcy klas	<p>Realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe Programu Profilaktyczno-Wychowawczego szkoły.</p> <p>Kształtują właściwe stosunki między uczniami opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności innych osób.</p> <p>Sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie społeczeństwie.</p> <p>Wspólnie z pedagogiem szkolnym zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, zaznajamiając się z ich sytuacją rodzinną.</p> <p>Dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów, również tych z zaburzeniami w zachowaniu i deficytami rozwojowymi.</p>

Rada rodziców	<p>Reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły.</p> <p>Współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.</p> <p>Pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły</p>
Samorząd Uczniowski	<p>Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego.</p> <p>Inicjuje działania dotyczące życia szkolnego uczniów (akcje charytatywne, imprezy kulturalne itp.).</p> <p>Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.</p> <p>Angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły.</p> <p>Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.</p> <p>Wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.</p> <p>Powołuje Radę Wolontariatu, promuje działania wolontaryjne i postawy prospołeczne.</p>
Rodzice	<p>Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno- wychowawcze i opiekuńcze.</p> <p>Zapoznają się z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno-wychowawczymi w danej klasie i szkole.</p> <p>Dbają o realizację obowiązku szkolnego swoich dzieci.</p> <p>Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego własnego dziecka. Proponują pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.</p> <p>Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka.</p> <p>Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im.</p> <p>Stanowią wzór osobowy - model dla dziecka.</p> <p>Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.</p>

Pozostali pracownicy szkoły	<p>Wspomagają działania w/w osób.</p> <p>Dbają o poczucie bezpieczeństwa dzieci w szkole.</p> <p>Reagują w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.</p>
------------------------------------	---

XII. Szczegółowy plan realizacji.

Sfera Intelktualna

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i talentów	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie dorocznych konkursów przedmiotowych, - przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne i ogólnoklasowe np. Dzień Edukacji Narodowej, Wigilia – Jasełka, Dzień Niepodległości, -działalność koła Twórcza Pracownia, -kanał Tołstoj TV - prezentowanie talentów na forum szkoły i w środowisku pozaszkolnym, występy uczniów na kierunku realizacja 	<p>Samorząd Uczniowski, Rada Wolontariatu, pedagog szkolny, psycholog, nauczyciele i wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem imprez, cały rok szkolny</p>

	<p>nagrań i nagłośnień</p> <p>- Koło wolontariatu</p>		
<p>2. Zmniejszanie skali problemów w nauce i niepowodzeniach szkolnych</p>	<p>- Diagnostowanie trudności uczniów i podejmowanie działań zaradczych</p> <p>- Organizacja zajęć specjalistycznych dla uczniów w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej:</p> <p style="padding-left: 40px;">rozwijające uzdolnienia, rozwijające umiejętności uczenia się, dydaktyczno – wyrównawcze zajęcia specjalistyczne, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, porady konsultacje, warsztaty, indywidualizowana ścieżka kształcenia</p> <p>- Wdrażanie programów autorskich i projektów edukacyjnych skierowanych do nauczania z różnego typu trudnościami szkolnymi</p> <p>- Kierowanie uczniów pod opieką rodziców na badania specjalistyczne do</p>	<p>wychowawcy, pedagog, psycholog, specjaliści</p>	<p>Cały rok szkolny, w razie potrzeb</p>

	PP-P		
3. Wyrabianie myślenia twórczego, wcielanie w życie dobrych pomysłów i rozwiązań	<ul style="list-style-type: none"> - preferowanie aktywnych metod nauczania i uczenia się - organizowanie warsztatów i zajęć psychoedukacyjnych dotyczących myślenia twórczego i rozwiązywania problemów oraz radzenia sobie w sytuacjach problemowych -propagowanie akcji czytelniczych np. Bookcrossing, Światowy Dzień Książki, Konkurs znajomości lektur, 	nauczyciele i wychowawcy, pedagog szkolny i psycholog szkolny.	Cały rok szkolny, wg. potrzeb
4. Motywowanie uczniów do systematyczności	<ul style="list-style-type: none"> - ocenianie zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania zawartym w statucie szkoły - Zespoły wychowawcze -Wsparcie pedagoga i psychologa szkolnego -stypendium za wyniki w nauce 	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny	Cały rok szkolny
5. Rozwijanie umiejętności samodzielnego myślenia i wnioskowania oraz samodzielnego pozyskiwania	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z nowoczesnej techniki komputerowej - Internet - korzystanie z biblioteki szkolnej – 	wszyscy nauczyciele, n-le bibliotekarze, pedagog i psycholog	Cały rok szkolny

<p>wiedzy</p>	<p>pracownia multimedialna, księgozbiór, akcje czytelnicze i konkursy organizowane w bibliotece</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć lekcyjnych aktywnymi metodami nauczania - wdrażanie młodzieży do samodzielnego poznawania świata w jego złożoności - rozwijanie własnego systemu wartości 		
<p>6. Precyzowanie i pogłębianie zainteresowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie różnorodnych zajęć dla uczniów w ramach zajęć dodatkowych np. Twórcza pracownia, Zespół muzyczny - przygotowanie uczniów do olimpiad przedmiotowych i konkursów np. Konkurs j. angielskiego FOX, Olimpiada Przedsiębiorczości - organizowanie wycieczek tematycznych i przedmiotowych oraz wykorzystanie ich efektów na zajęciach lekcyjnych i w pracy wychowawczej 	<p>Nauczyciele, przewodniczący zespołów, nauczyciele zawodu</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązywanie kontaktu z uczelniami wyższymi w regionie - zapraszanie pracowników naukowych na zajęcia i warsztaty 		
7. Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	<ul style="list-style-type: none"> - planowanie pracy zespołu klasowego w oparciu o terminarz imprez i uroczystości szkolnych - kształcenie nawyków dobrej organizacji optymalnego wykorzystania czasu - praca z uczniem mającym określone trudności 	Wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny	Cały rok szkolny
8. Doskonalenie techniki pracy umysłowej oraz umiejętności korzystania z różnych źródeł	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań ze specjalistami zajmującymi się problematyką dziecka i rodziny - rozwijanie programu edukacji czytelniczej i medialnej w bibliotece szkolnej np.: Miesiąc Bibliotek Szkolnych propagowanie czytelnictwa (lekcje biblioteczne, spotkania z autorem, happening promujący czytelnictwo, zorganizowanie we współpracy z innymi szkołami i instytucjami konkursów 	pedagog i psycholog szkolny, n-le bibliotekarze	Cały rok szkolny, wg potrzeb

	- zapewnienie dostępu do Internetu i wykorzystanie technik komputerowych w pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej.		
--	---	--	--

Sfera Społeczna

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1. Rozwijanie różnych form samorządności przygotowanie do pełnienia ról społecznych, wychowanie liderów i animatorów	<p>- zorganizowanie wyborów do poszczególnych ogniw Samorządu Uczniowskiego oraz Rady Wolontariatu i Młodzieżowej Rady Miasta</p> <p>- umożliwianie przedstawicielom Samorządu Uczniowskiego udziału w opracowaniu i opiniowaniu dokumentów wewnętrznych</p> <p>(Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Statutu Szkoły)</p>	Wychowawcy, Samorząd Uczniowski, opiekun samorządu, Zespół wychowawczy, Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny, zgodnie z terminarzem

	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie pełnienia określonych ról społecznych w szkole: lider grupy, koordynator akcji, organizator uroczystości, przewodnik wycieczki, gospodarz klasy itp. - rozwijanie współpracy samorządów klasowych z nauczycielami, dyrekcją, rodzicami, samorządami innych klas i szkół w zakresie organizowania imprez, rozwiązywania problemów, wymiany doświadczeń itp. - pomoc w przekształcaniu właściwych postaw społecznych na konstruktywne działania prospołeczne - promocja proaktywności 		
<p>2. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie w uczniach odpowiedzialności i poszanowania dla obowiązujących norm i zasad współżycia społecznego w ZS nr 4, w tym otwartość na uczniów 	<p>Wszyscy pracownicy, wychowawcy, n-le WDŻ, specjaliści, n-l biologii,</p>	<p>Cały rok szkolny, wg potrzeb i kalendarza</p>

	<p>cudzoziemskich</p> <ul style="list-style-type: none">- przestrzeganie zasad kultury osobistej- zapobieganie uchylaniu się od realizacji obowiązku szkolnego, prowadzenie monitoringu frekwencji- wzmacnianie w uczniach zachowań odpowiedzialnych poprzez stworzenie im możliwości do podejmowania samodzielnych działań- przygotowanie uczniów do podejmowania odpowiedzialnych ról w życiu- organizacja wsparcia dla uczniów z trudnościami wynikającymi z okresu dojrzewania; przeciwdziałanie wczesnej inicjacji- profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciowych HIV/AIDS – np. Międzyszkolny		
--	--	--	--

	<p>Konkurs Wiedzy o HIV/AIDS</p> <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka uzależnień: programy i warsztaty profilaktyczne - współpraca z odpowiednimi instytucjami np.: MOPS, Policja 		
3. Przygotowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie programu przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie - realizacja programu „Ars – jak dbać o miłość?” we współpracy z PSSE Ruda Śląska - uwzględnienie tematyki na zajęciach z przedmiotów humanistycznych, dotyczącej rodziny, małżeństwa, miłości - pedagogizacja rodziców na zebraniach ogólnoszkolnych, klasowych, rozmowach i konsultacjach indywidualnych - ścisła współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę 	<p>Nauczyciel WDŻ, pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów humanistycznych, koordynator programu</p>	<p>Cały rok szkolny, wg. potrzeb i kalendarium</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z rodzicami w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych - niesienie pomocy uczniom i ich rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej - zdrowa i racjonalna postawa wobec własnej płci 		
4. Promowanie szkoły w środowisku; jej osiągnięć i dobrego imienia	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie prezentacji szkoły podczas spotkań szkół, - zorganizowanie akcji „Dzień otwartych drzwi” dla uczniów szkoły podstawowej i rodziców - utrzymywanie kontaktów ze szkołami gimnazjalnymi i wyższymi, reprezentowanie szkoły w imprezach miejskich - współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania osiągnięć uczniów i nauczycieli oraz imprez i uroczystości szkolnych - Festyn Szkolny dla środowiska lokalnego 	<p>Osoby odpowiedzialne za promocję szkoły i aktualizację strony internetowej, wszyscy pracownicy szkoły</p>	<p>Na bieżąco, według harmonogramu organizacji roku szkolnego i kalendarza imprez okolicznościowych</p>

<p>5. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek do firm logistycznych docieranie do ofert pracy w mediach i Internecie dla absolwentów - przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej - uczenie się wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej - zbieranie i udostępnianie ofert szkół wyższych, policealnych, kursów, szkoleń, możliwości zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych - organizacja dnia przedsiębiorczości, - współpraca z firmą symulacyjną „Most” w CKU - Współpraca z CKU w Rudzie Śląskiej – zajęcia z młodzieżą, MBP w Chorzowie i OHP w Katowicach – oferty pracy 	<p>Nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele przedsiębiorczości, doradztwa zawodowego, pedagog i psycholog szkolny</p>	<p>Cały rok szkolny, wg. potrzeb</p>
--	--	--	--------------------------------------

	<p>-Światowy Tydzień Przedsiębiorczości (olimpiada Przedsiębiorczości),</p> <p>-Lekcje z ZUS</p>		
<p>6. Kształtowanie umiejętności kreowania własnej osobowości w tym także osobowości politycznej</p>	<p>- udział w różnych formach działalności na terenie miasta</p> <p>- ćwiczenie umiejętności wyrażania i obrony własnych praw</p> <p>- praca w zespole klasowym oraz na rzecz społeczności szkolnej</p> <p>- wybory do szkolnego samorządu</p>	<p>Wychowawcy, opiekun Samorządu Uczniowskiego, Samorząd Szkolny</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
<p>7. Kształtowanie postawy pro-europejskiej</p>	<p>- przekazywanie wiadomości na temat UE w wystaw i pogadanek na lekcjach,</p> <p>- organizowanie konkursów na temat UE,</p> <p>- organizacja „Dni Języków Obcych”,</p> <p>Organizowanie konkursów językowych np. „My Way”, „FOX”</p> <p>- organizacja „Dni Brytyjskich”</p> <p>-pobyt uczniów na praktykach w Wielkiej Brytanii i we Włoszech</p>	<p>Nauczyciele języków obcych, WOS i historii, koordynator projektów zagranicznych</p>	<p>Cały rok szkolny wg. kalendarza</p>

Sfera Emocjonalna

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
<p>1. Poznawanie własnej sfery uczuciowej, uczenie się umiejętności okazywania uczuć i kierowania emocjami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie rozpoznawania i nazywania swoich własnych uczuć - organizowanie zajęć psychoedukacyjnych dotyczących empatii, asertywności, radzenia sobie ze stresem - kierowanie swoim rozwojem emocjonalnym poprzez rozwijanie inteligencji emocjonalnej, stosowanie technik relaksacyjnych 	<p>Psycholog szkolny i pedagog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
<p>2. Uczenie umiejętności odróżniania emocji od zachowania. Profilaktyka agresji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwrócenie uwagi na rozróżnienie zachowania uległego, asertywnego i agresywnego - wyrabianie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami w ramach godzin wychowawczych, zajęć z pedagogiem i innymi specjalistami 	<p>Pedagog, psycholog szkolny, wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny, wg. potrzeb</p>

	<ul style="list-style-type: none">- zajęcia w ramach WDŻ dotyczące przemocy i przestępstw seksualnych, komunikacji i rozwiązywania konfliktów, funkcjonowania w grupie, homoseksualizmu i postawy tolerancji i nietolerancji a także przemocy i życia bez niej- realizacja programu „ARS”- czyli jak dbać o miłość- zajęcia profilaktyczne – komunikacja interpersonalna oraz rozwiązywanie konfliktów- prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących problemu agresji w ramach zajęć wychowawczych i lekcji przedmiotowych- wpajanie ogólnych zasad bezpiecznych zachowań (w domu, w szkole, na drodze, w trakcie zabawy i wypoczynku)- interwencje wobec zachowań agresywnych		
--	---	--	--

	- indywidualna pomoc uczniom z trudnościami emocjonalnymi		
3. Kształtowanie realistycznego obrazu siebie. Zapobieganie samobójstwom wśród młodzieży a także poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego	- podejmowanie działań dotyczących ochrony zdrowia psychicznego - profilaktyka stanów depresyjnych i samobójstw wśród dzieci i młodzieży. - kształtowanie postaw życiowych opartych na szacunku do siebie, poczuciu własnej wartości i poczuciu bezpieczeństwa, dbałości o zdrowie, budowaniu prawidłowych relacji interpersonalnych.	Pedagog i psycholog szkolny, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały rok szkolny, wg. potrzeb
4. Kształtowanie wrażliwości na krzywdę ludzką	- kształtowanie umiejętności współodczuwania i przeżywania emocji poprzez: - udział w akcjach charytatywnych – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, akcja ”Szalik, czapka, rękawiczka”, „Światełko pamięci”, zbieranie karmy dla schroniska Fauna, zbiórka dla Domu Samotnej	Pedagog i psycholog, wychowawcy, nauczyciele odpowiedzialni,	Cały rok szkolny, wg. potrzeb

	Matki w Rudzie Śląskiej,		
5. Redukowanie skutków ubóstwa	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie sytuacji życiowej uczniów i ich trudności - organizowanie pomocy materialnej i finansowej: <ul style="list-style-type: none"> pomoc formalna przy staraniu o stypendium współpraca z MOPS - informowanie rodziców podczas konsultacji o możliwości korzystania z różnych form pomocy. -Wyprawka szkolna 	Pedagog, wychowawcy	Cały rok szkolny, wg. kalendarza

Sfera Duchowa

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
1. Poszanowanie tradycji, symboli narodowych,	- organizowanie okolicznościowych uroczystości	Wychowawcy, Katecheci, wyznaczeni nauczyciele	Cały rok szkolny, wg. kalendarza

<p>religijnych i szkolnych</p>	<p>szkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział społeczności szkolnej w uroczystościach państwowych organizowanych na terenie miasta, - przeprowadzenie zajęć na lekcjach wychowawczych na temat symboli narodowych, powinności obywatelskich itp. - wpajanie szacunku dla sfery duchowej człowieka oraz symboli religijnych i narodowych, również w odniesieniu do innych kultur - kultywowanie tradycji narodowych związanych ze świętami Bożego Narodzenia, Wielkanocnymi organizacja Jasełek , konkursy o tematyce religijno-teologicznej 		
<p>2. Poznawanie historii i kultury regionu – uczymy się kochać swoją ojczyznę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obchody Rocznicy 100-lecia Powstań Śląskich- poznanie korzeni oraz promowanie postaw patriotycznych -uwzględnianie problematyki regionalnej na zajęciach z różnych 	<p>Wychowawcy, nauczyciel historii, wok, n-le koordynatorzy projektów</p>	<p>Cały rok, zgodnie z kalendarzem imprez</p>

	<p>przedmiotów, aby poznać historię, kulturę i zabytki miasta i regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wycieczki do muzeum i po okolicach regionu celem poznania tradycji, zwyczajów, sztuki ludowej, gwary i kuchni śląskiej i zagłębiowskiej, itp. - organizowanie konkursów dotyczących problematyki regionalnej - projekt „Bardzo Młoda Kultura” 		
<p>3. Uczenie rozumienia różnych dziedzin form i zjawisk kultury, poznawanie dziedzictwa kulturowego ludzkości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjście do teatru na spektakle - oglądanie adaptacji klasyki literackiej w kinach -wyjścia do kina na premiery filmowe - organizowanie wycieczek do galerii i muzeów, np. wycieczka do Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach, Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach czy Polskiego Radia 	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów humanistycznych, odpowiedzialni nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny, wg imprez</p>

	<p>w Katowicach</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie rozumienia, na poszczególnych przedmiotach humanistycznych, dzieła literackiego, plastycznego, teatralnego i muzycznego - uczenie rozumienia nowych form i zjawisk kultury: multimedia, komiksy, reklama itp. -Rudzka Liga Historyczna –turniej pomiędzy ZS nr 4 i ZS nr 5 - Szkolna Akademia Filmowa 		
<p>4. Poznawanie dorobku innych kultur w tym głównie kultury europejskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie Dni języków obcych - udział w sympozjach i seminariach dotyczących kultury innych państw Np. „Jerozolima –światło ze wschodu” Ambasada Izraela w Warszawie, współpraca z ambasadą Szwecji, itp. -wyjazdy na praktyki uczniów do Wielkiej Brytanii i Włoch 	<p>Nauczyciele języków obcych, odpowiedzialni nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny, wg.kalendarza</p>

5. Wskazywanie celu i sensu życia	<ul style="list-style-type: none"> - pobudzanie do refleksji nad własnym życiem - rozbudzanie dążeń i aspiracji życiowych - kształtowanie osobistego systemu wartości i umiejętności posługiwania się wartościami w życiu - odnajdywanie osobistych celów i motywowanie do ich osiągnięcia - sztuka rozwiązywania dylematów moralnych 	Pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy	Cały rok szkolny, wg potrzeb
--	--	---	------------------------------

Sfera Fizyczna

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
1. Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia –	- podejmowanie działań profilaktycznych na poziomie	Pedagog, psycholog szkolny, zaproszeni specjaliści, koordynator	Cały rok szkolny, wg kalendarza

<p>walczymy z nałogami przeciwdziałamy uzależnieniu</p> <p>Profilaktyka uzależnień</p>	<p>klasy, grupy, szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy profilaktyczne realizowane w ramach dofinansowania ze środków Miasta Ruda Śląska program „Żyj z głową” - reagowanie na zjawiska patologiczne, destrukcyjne, przemoc i agresję fizyczną i psychiczną - promowanie zdrowego i racjonalnego stylu życia poprzez inicjowanie nowatorskich metod profilaktyki uzależnień - współpraca z pielęgniarką szkolną w zakresie opieki zdrowotnej uczniów - otoczenie opieką uczniów podatnych na wpływ środowisk patologicznych, subkultur młodzieżowych, sekt itp. - podejmowanie ogólnoszkolnych akcji: 	<p>programu, pielęgniarka szkolna, wychowawcy, n-le w-f</p>	
--	---	---	--

	<p>Dzień bez papierosa, Światowy Dzień Rzucania Palenia Światowy Dzień Walki z AIDS, Europejski Dzień Wiedzy o antybiotykach itp.</p> <p>- współpraca z instytucjami wspierającymi promocję zdrowia</p> <p>- prowadzenie zajęć profilaktycznych w ramach godzin wychowawczych i lekcji przedmiotowych</p> <p>- konsekwentne egzekwowanie zakazu palenia na terenie obiektu szkolnego</p> <p>- kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnienia:</p> <ul style="list-style-type: none">• informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach stosowania substancji psychoaktywnych (ze zwróceniem uwagi na dopalacze,		
--	--	--	--

	<p>napoje energetyzujące, sterydy), nikotyny, alkoholu oraz podejmowania zachowań niebezpiecznych</p> <ul style="list-style-type: none">• zwalczanie mitów na temat uzależnień <p>- organizacja konkursów, gazetek ściennych dotyczących treści profilaktycznych</p> <p>-realizacja programu „Profilaktyka chorób nowotworowych” (profilaktyka raka piersi i raka jajnika) poprzez prezentacje aparatury medycznej na której przeprowadzane są badania mammograficzne i ultrasonograficzne, omówienie diagnostyki i działań profilaktycznych z zakresu wczesnego rozpoznawania chorób nowotworowych piersi i jajnika-zajęcia w przychodni „Genom”</p> <p>- promowanie zdrowia w ramach zajęć szkolnych na temat:</p>		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• higieny osobistej• zdrowego odżywiania• aktywności fizycznej, sportu• kształtowanie nawyku prawidłowej postawy wobec zagrożeń współczesnego świata i chorób- Światowy Dzień Rzucania Palenia- światowy Dzień Zdrowia- Światowy Dzień HIV/AIDS- Światowy Dzień bez Papierosa- prowadzenie zajęć na temat chorób i higieny układu pokarmowego – WZWA/WZWB/WZWC (współpraca z PSSE w Rudzie Śląskiej)-Przeciwdziałanie chorobom związanym z zaburzeniem		
--	---	--	--

	<p>odżywiania (anoreksja, bulimia, ortoreksja, otyłość)</p> <p>-promowanie zdrowego stylu odżywiania</p> <p>-zajęcia dotyczące choroby FAS</p> <p>- przeciwdziałanie zjawisku siecioholizmu, cyberprzemocy</p> <p style="text-align: center;">Dzień Bezpiecznego Internetu</p> <p>- wspieranie harmonijnego rozwoju uczniów pod względem emocjonalnym, psychicznym i społecznym</p> <ul style="list-style-type: none">• kształtowanie umiejętności psychospołecznych: rozpoznania i wyrażania własnych stanów emocjonalnych; radzenia sobie ze stresem; zachowań asertywnych; rozwiązywania konfliktów• rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej uczniów		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie w uczniach postawy tolerancyjnej i wrażliwości na inność, odmiennosc • kształtowanie pozytywnego obrazu siebie - poświęcenie szczególnej uwagi na wzmocnienie własnej wartości ucznia poprzez: • okazanie zainteresowania każdemu uczniowi; badanie środowiska domowego; udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych poruszanych przez wychowanków • dzielenie się z rodzicami pozytywnymi uwagami o dziecku - promowanie zachowań proekologicznych w ramach zajęć lekcyjnych i kół zainteresowań 		
2. Kształtowanie postawy dbałości o prawidłowy rozwój fizyczny, umysłowy oraz	- uczestniczenie w zajęciach rekreacyjno-sportowych, zajęcia WF, zawody sportowe itp.	Nauczyciele w-f , wychowawcy, pielęgniarka szkolna	Cały rok szkolny, wg kalendarza

<p>prawidłowe nawyki racjonalnego wypoczynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego - dbanie o bezpieczeństwo własne i rówieśników - lansowanie prawidłowej postawy - czynny udział w akcjach: <p style="padding-left: 40px;">Dzień Sportu, Szkolny Turniej tenisa stołowego Turniej Mikołajkowy Christmas CUP 2018 Spartakiada dla przedszkolaków (Przedszkole nr 13) Mistrzostwa Szkoły w pływaniu Turniej Koszykówki chłopców o puchar dyrektora szkoły Tołstoj cup –turniej piłkarski dla gimnazjalistów Szkolny turniej siatkówki</p>		
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - dbanie o wygląd zewnętrzny, higienę osobistą i higienę umysłową, a także o kulturę słowa - uczenie się tworzenia właściwego klimatu do nauki w działalności pozalekcyjnej i wypoczynku 		
<p>3. Propagowanie higieny i oświaty zdrowotnej. Dbanie o środowisko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzowanie wiedzy ekologicznej w formie czasopism, filmów, konkursów itp. Organizacja Dni Sprzątania Ziemi, Święto Ziemi - poznanie własnego organizmu i jego możliwości poprzez zajęcia ruchowe, zajęcia z wychowania prorodzinnego, lekcje wychowawcze, lekcje religii itp. - troszczenie się o estetykę pomieszczeń szkolnych i najbliższego otoczenia poprzez utrzymywanie porządku, czystości i ładu w szkole - uświadamianie zagrożeń 	<p>Wyznaczeni nauczyciele, wychowawcy, koordynator programu, wszyscy pracownicy szkoły</p>	

	<p>cywilizacyjnych i zdrowotnych XXI wieku – AIDS, realizacja programu „Podstępne WZW” bulimia, anoreksja, choroby kardiologiczne, układu ruchu, depresja</p> <ul style="list-style-type: none">- higiena osobista jako stały element lekcji wychowania fizycznego- ćwiczenie poprawnych nawyków ruchowych rozwijających układ psychomotoryczny- pogadanki na temat nałogów, ich szkodliwości oraz zasad zdrowego żywienia- poznawanie technik relaksacyjnych, samokontrolnych własnego organizmu <p>-realizacja następujących programów profilaktycznych:</p> <p>„Ars, czyli jak dbać o miłość”</p>		
--	---	--	--

	<p>„Wybierz życie pierwszy krok”</p> <p>„Podstępne WZW”</p> <p>„Znamię – znam je”</p>		
<p>4. Rozwijanie możliwości młodzieży szczególnie uzdolnionej – wysportowanej</p>	<p>- podnoszenie umiejętności sportowych przez czynny udział w zawodach na terenie szkoły, miasta i międzyszkolnych</p> <p>- wyrabianie nawyku aktywnego trybu życia poprzez zajęcia sportowe. Organizacja:</p> <p>Dzień Sportu, Szkolny Turniej tenisa stołowego Turniej Mikołakowy Christmas CUP 2019 Spartakiada dla przedszkolaków (Przedszkole nr 13) Mistrzostwa Szkoły w pływaniu Turniej Koszykówki chłopców o puchar dyrektora szkoły Tołstoj cup –turniej piłkarski dla</p>	<p>Nauczyciele wf-u</p>	

	ośmioklasistów Szkolny turniej siatkówki Zajęcia Fitness Zawody w wyciskaniu sztangi leżąc itp.		
--	---	--	--

XIII. Bezpieczeństwo w szkole

Jednym z priorytetów w działalności szkoły są programy mające na celu budowanie szkoły bezpiecznej, sprzyjającej rozwojowi uczniów. Wspieramy tworzenie takich relacji i klimatu, które ułatwiają współpracę pomiędzy nauczycielami, uczniami i rodzicami, gdzie podstawą jest wzajemny szacunek i porozumienie.

Budowanie bezpiecznej szkoły polega na tworzeniu warunków do współdziałania, wzajemnego szacunku, akceptacji dla drugiej osoby, świadomości własnych potrzeb i wartości – wszystko to tworzy klimat sprzyjający osiągnięciu efektów w nauce.

Program przeciwdziałania i zapobiegania wykluczeniu społecznemu w szkole, poprzez pracę w pięciu, następujących obszarach:

1. budowanie relacji z uczniami
2. zarządzanie klasą
3. klimat społeczny
4. wspomaganie uczenia się
5. relacje dom – szkoła

Działalność edukacyjna szkoły na rzecz bezpieczeństwa:

1. Szkoła zapewnia poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego wszystkim uczniom.
2. Szkoła zapewnia uczniom wymagającym dodatkowego wsparcia pomoc psychologiczną – pedagogiczną i inną specjalistyczną.
3. W szkole zapobiega się niedostosowaniu społecznemu i przeciwdziała zjawiskom patologicznym.
4. Zasady oceniania zachowania umożliwiają kształtowanie pożądanych postaw i zachowań uczniów.
5. Realizacja funkcji opiekuńczej szkoły sprzyja wszechstronnemu rozwojowi osobowemu każdego ucznia.
6. Szkoła organizuje dodatkową opiekę dla uczniów poprzez zajęcia w świetlicy szkolnej, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania naukowe, uzdolnienia artystyczne, potrzebę czynnego uprawiania sportu oraz preorientację zawodową.
7. Wszystkie zajęcia realizowane przez szkołę uwzględniają zasady bezpieczeństwa oraz promocji i ochrony zdrowia.
8. Szkoła systematycznie rozpoznaje przyczyny niepowodzeń uczniów w funkcjonowaniu w środowisku – organizuje dla nich różnego rodzaju formy pomocy i opieki, w miarę własnych możliwości oraz poszukuje wsparcia w innych specjalistycznych instytucjach.
9. Pedagodzy, psycholog, wychowawcy, nauczyciele i higienistka szkolna realizują zajęcia profilaktyczno – wychowawcze oraz prowadzą pogadanki wdrażające do poszanowania zdrowia i życia swojego i innych osób.
10. Szkoła współpracuje z Komendą Miejską, Sądem Rodzinnym, Kuratorami zawodowymi i społecznymi, Komisariatami Policji w celu zapobiegania i eliminowania niewłaściwych zachowań, wzrostu poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz zapoznania z procedurą postępowania w sprawach nieletnich.
11. W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniów na bieżąco kontrolowany jest stan techniczny bazy szkoły.
12. Wychowawcy klas pierwszych szczegółowo analizują dokumentację uczniów oraz prowadzą badania ankietowe wśród opiekunów uczniów w celu rozpoznania środowiska rodzinnego i specyficznych potrzeb nowych wychowanków.
13. Na terenie szkoły odbywają się spotkania szkoleniowe prowadzone przez policjantów dla nauczycieli, rodziców i uczniów dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich oraz rozpoznawania przejawów uzależnień i zachowań prowadzących do nałogu..

14. W ramach profilaktyki szczególną uwagę zwracamy na zjawisko agresji. Chcemy by zwiększyło się bezpieczeństwo uczniów i nauczycieli w szkole. Priorytetem jest ograniczenie występowania agresji słownej i fizycznej. W związku z powyższym uwzględnia się w naszych działaniach zajęcia z zespołami klasowymi-lekcje wychowawcze (zastępowanie agresji, konstruktywne radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych), wspomaganie nauczycieli w aktywnych działaniach ograniczających agresję w szkole, współpracę z Komendą Miejską Policji i Komisariatami Policji w Rudzie Śląskiej (spotkania w klasach i na zebraniach z rodzicami dotyczące przeciwdziałania demoralizacji) oraz zasady interwencji wobec sprawcy przemocy.

Szczególne miejsce w aspekcie bezpieczeństwa w szkole zajmuje **przeciwdziałanie zjawiska agresji i przemocy**. Agresja i przemoc to rodzaj dysfunkcyjnych zachowań, często będących wynikiem braku lub nieznamomości alternatywy. Dlatego uczenie i ćwiczenie w szkole umiejętności społecznych, komunikacji, współpracy, rozwiązywania konfliktów i sporów w sposób pokojowy, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania własnych uczuć i potrzeb – jest tak bardzo ważne w budowaniu szkoły bezpiecznej i przyjaznej. Okazywanie akceptacji, umiejętność aktywnego słuchania, wyrażanie przez nauczyciela swoich autentycznych uczuć, powstrzymywanie się od udzielania rad i wszelkiego oceniania – wszystko to wpływa na rozwój poznawczy uczniów a także na zmniejszenie słownej i fizycznej agresji oraz powoduje, że uczniowie są bardziej odpowiedzialni za swoje decyzje i czyny.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniów przebywających na terenie szkoły budynek szkolny i jego otoczenie są objęte systemem **monitoringu wizyjnego**.

1. Obecność systemu monitoringu wizualnego w szkole ma nie tylko zapewniać bezpieczeństwo uczniom, pracownikom i wszystkim pozostałym osobom przebywającym na terenie szkoły, ale również rozbudzać samodyscyplinę i wymuszać bardziej kulturalne i przemyślane zachowania wynikające ze świadomości bycia obserwowanym.
2. Do bieżących przeglądów zapisów z kamer szkolnego systemu monitoringu wizualnego są upoważnieni dyrektor i wicedyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4.

3. O udostępnieniu zapisu innym osobom decyduje każdorazowo dyrektor szkoły.
4. Zapis ten może być udostępniony:
 - a. wychowawcom klas, w celu zdiagnozowania problemów wychowawczych oraz podjęcia właściwych oddziaływań w tym zakresie,
 - b. pedagogom szkolnym, w celu przeciwdziałania zarejestrowanym przez monitoring formom niedostosowania społecznego uczniów, ich zachowaniom dysfunkcyjnym, a także udzielania właściwej pomocy ofiarom szkolnej przemocy.
 - c. uczniowi, którego niewłaściwe zachowanie, jak: agresja fizyczna, wybryki, akty chuligaństwa, niszczenie mienia szkolnego, kradzieże, itp. zarejestrowały kamery, w celu udowodnienia mu takiego zachowania i podjęcia działań interwencyjnych i wychowawczych,
 - d. rodzicom ucznia, zarówno poszkodowanego jak i sprawcy czynu niedopuszczalnego, w celu oceny zaistniałej sytuacji i uzgodnienia wspólnych działań interwencyjnych i wychowawczo-opiekuńczych.
5. W przypadku zaistnienia wykroczenia lub przestępstwa dyrektor szkoły udostępnia zapis monitoringu funkcjonariuszom policji, prokuratury lub sądu.
6. Zarejestrowane przez system monitoringu niewłaściwe czy też naganne zachowania ucznia mogą być podstawą do obniżenia mu oceny z zachowania.

XIV. Ewaluacja

Ewaluacja programu opiera się na analizie osiągnięć i porażek wychowawczych. Służą do tego następujące narzędzia:

sprawozdania.

analiza dokumentacji wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz pedagoga i psychologa szkolnego,

ankiety, testy, sondaże kierowane do nauczycieli, uczniów i rodziców, obserwacje,

Ponadto wychowawcy klas opracowują roczne programy wychowawczo - profilaktyczne klasy w oparciu o program wychowawczo – profilaktyczny szkoły. Wszyscy nauczyciele co roku składają sprawozdania z realizacji programu.

XV. Wyniki ewaluacji

Wyniki diagnozy oraz w rezultacie określenie czynników chroniących oraz czynników ryzyka pozwoliły na dostosowanie działań Szkolnego Programu Wychowawczego- Profilaktycznego do aktualnych potrzeb. W szkole dba się o właściwe relacje interpersonalne. Zarówno ankieta uczniów, jak i rodziców i nauczycieli pokazuje, że pożądane są takie cechy osobowe jak: przyzwoitość, dojrzałość emocjonalna, odpowiedzialność za swoje czyny, samodzielność myślenia, rzetelność wykonywanych obowiązków, szacunek dla innych, otwartość na innych, postawy prospołeczne, higiena osobista, bezpieczeństwo, zdrowy styl życia, tolerancja i szacunek wobec obcych kultur, zdobycie zawodu, pracowitość, uczciwość.

Wnioski o dalszej pracy:

otoczyć szczególną opieką uczniów klas pierwszych, w tym cudzoziemskich

stale rozwijać sieć monitoringu

dyżury nauczycieli ze zwróceniem szczególnej uwagi na obejścia wokół szkoły;

aktywizować uczniów do samodzielnego dbania o swoje bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych, do wyrabiania nawyku reagowania na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania i przemocy;

dbać o dobrą atmosferę szkoły i relacje międzyludzkie

kontynuować organizację dla młodzieży spotkania z policją celem uświadomienia o konsekwencjach negatywnego zachowania zgodnego z obowiązującym prawem

kontynuować akcje i zajęcia edukacyjne profilaktyczne, z rozwinięciem tematów na środki nowe, zastępcze, psychotropowe oraz e-papierosy, jak i uzależnienia behawioralne – szczególnie skutki siecioholizmu

kontynuacja zajęć i akcji redukujących zjawiska nikotynizmu i alkoholizmu

praca na zasobach młodzieży i dalsze rozwijanie zainteresowań

aktywizowanie działań wolontariackich i na rzecz środowiska

akcentowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, włączanie w obchody Setnej Rocznicy Powstań Śląskich

wyrabianie nawyku samodzielności i stawiania osobistych celów

opracowywanie ścieżek kariery zawodowej

pedagogizacja rodziców

ściśła współpraca między pracownikami szkoły i rodzicami

większe zaangażowanie szkoły w dostosowywanie pomocy do przewycięzania różnic, braków oraz zaległości

rozbudowywanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w miarę potrzeb